

Čia baigiasi Lietuva

Svarstant likimines lietuvių tautos ir jos išėivijos problemas, išsirikiuoja ilga eilė veiksmų: mokyklos, spauda, religinės bendrijos, organizacijos, radijas, televizija, vadovėliai ir t.t. Bet kai jieškantis žvilgsnis pradeda raustis vis gilyn, norėdamas atrasti visų veiksmų raktą, vedantį į sprendimą, — sustoja ties šeima. Kad ji daugiausia lemia, darosi vis aiškiau, ypač išėivijoje. Jau beveik visuotinai patirta: jei šeimoje nėra lietuviškumo, jo nėra ir priaugančioje kartoje. Taip yra su jau esamomis šeimomis. Tačiau problema prasideda dar anksčiau, būtent, prieš šeimos sudarymą, t.y. prieš vedybas. Kasmet tautiškai mišrių vedybų skaičius didėja visoje išėivijoje. Neturima tikslų žinių apie mišrias vedybas Lietuvoje, bet ir ten jų skaičius nėra mažas, ypač Vilniaus krašte. Apie mišrias vedybas kažkodėl vengiamą kalbėti, nors lietuviams, kaip mažai tautai, šioje srityje gresia gyvybinis pavojus. Menkai teuzsimena spauda, tyli pamokslininkai, mokytojai, tėvai, veikėjai. Atrodo, jog tai normalus procesas, su kuriuo reikia sutikti. Jau prieita prie to, kad per 50% lietuvių vedybų išėivijoje yra mišrios. Šį reiškinį visi mato, bet nedaug kas jaudinasi, nors tai kelias, vedantis į tautos nykimą. Beveik ties kiekvienomis mišriomis vedybomis galima įrašyti: "Čia baigiasi Lietuva" Taip, yra labai gražių išimčių, sugėdinančių net grynai lietuviškas šeimas, bet jos nekeičia bendros būklės.

Gvildendami mišrių vedybų klausimą, dažnai žvelgiame į žydų tautą, jieškodami sprendimo. Ji turi šimtmetines tremties gyvenimo tradicijas, tačiau mišrių vedybų problema slegia ir ją. Pasak G. Rosenblatto, Amerikos žydams, kaip bendruomenei, gresia sunykimas už 50 metų. Dabar Amerikoje esama 5.8 milijono žydų, kurių per 30% tuokiasi su kitų tautų žmonėmis. Prie to esą prisideda gimimų skaičiaus mažėjimas, o mirimų didėjimas (plg. "Chicago Tribune" 1977.III.6). Speciali konferencija, nagrinėjusi žydų mišrių vedybų klausimą, priėjo išvadą, kad tai vienas iš asimiliacijos reiškinų. Norint sumažinti mišrių vedybų skaičių, esa reikia sustiprinti žydiškąjį auklėjimą mokyklose, įdiegti vaikams suprų judaistinį nusi-teikimą, skatinti gausesnį gimimų skaičių. Konferencijoje rasta, jog sustabdyti mišrias vedybas neįmanoma, bet galima jų skaičių sumažinti bendromis visų veiksmų pastangomis. Minėtasis G. Rosenblattas ta proga primena prievartinį fizinį žydų naikinimą Hitlerio laikais ir pabrėžia, jog laisvoje demokratijoje žydai, kaip tauta, pradeda naikinti pati save. "Laisvoje Amerikos visuomenėje žydas nu-tausta vien dėlto, kad visai nesistengia išlikti žydu." Tai, atrodo, ir buvo pagrindinė minėtos konferencijos išvada: norint išlikti žydu, reikia stiprių pastangų, nes nėra jokio kito magiško recepto.

Pažvelgus į lietuvių išėiviją, matyti labai panaši būklė. Ir mūsųose nevienas jieško lengvo recepto išvengti mišrių vedybų, bet jo neranda, nes jo nėra. Visa paslaptis glūdi lietuviškame jaunuolio-lės išauklėjime. Kai jo ar jos širdis ima plakti lietuvišku ritmu, savaimė jieško kitos panašios širdies. Žinoma, tai nėra absoliuti taisyklė, tačiau turinti daugiausia norimų galimybių. Einant ta linkme, reikėtų pradėti naują sąjūdį, siekiantį kurti lietuviškas šeimas. Jis galėtų skleistis tą mintį jaunimo gretose per va-saros stovyklas, mokyklas, kursus, spaudą, radiją, parapi-

Gerulaitis, o que já jogou futebol

Gerulaitis vem para tentar vencer

"O ESTADO DE SÃO PAULO", didžiausias Brazilijos dien-raštis, vasario 26 dienos laidoje idėjo šia Vyto Gerulaičio nuot-rauką su labai palankiais komentarais apie jo sportinę karjerą. Tiek spaudoje, kiek televizijoje buvo kartojama, kad Gerulai-tis yra "filho de lituano" — lietuvių vaikas. Vytas Gerulaitis dalyvavo eilėje teniso žaidimų su geriausiais tenisininkais. Sao Paulyje, Ibirapueros sporto salėje žaidė prieš Bjorn Borg'ą, kuriam tačiau pralaimėjo 6/3, 6/4 rezultatu. Gausi sanpai-liečių publika rodė daug simpatijos mūsų sportininkui.

jas, suvažiavimus, išskeldamas gražiausias lietuviškų vedybų puses. Žinoma, toksai sąjūdis negalėtų visai sustabdyti mišrių vedybų, tačiau, kaip žydų patirtis rodo, galėtų jų skai-čių sumažinti ir tuo būdu prisidėti prie lietuvių išėivijos ir kartu tautos egzistencijos sustiprinimo. O tais atvejais, kai neįmanoma išvengti mišrių vedybų, nevertėtų atstum-ti į jas patekusių tautiečių. Priešingai, reikėtų traukti ir nelietuviškąją pusę į visuomeninį lietuvių gyvenimą, su-dominti juos lietuvių kultūra, įvesdinti į lietuviškų šeimų tarpą, rengti lietuvių kalbos kursus ir pan. Tuo būdu bū-tų bent iš dalies laimima nauja šeima lietuviškam gyveni-mui. Visiškas atsiribojimas nuo mišrių šeimų stumtų jas izoliacijon ir nutrauktų visus ryšius su lietuvių bendruome-ne. Taigi, visų pirma reikia skatinti visais galimais būdais grynai lietuviškų šeimų kūrimą, o to negalint pasiekti — savo gretas ir mišrių vedybų žmones.

SEMENARIO

MŪSU
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil Caixa Postal. 44 21 - CEP 01000
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$ 300,00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol.

Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol.

Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr. 1.500,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunecios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr. 50,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija-neatsako

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leideju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

Ginzburgas kalbina Vakarus susiprasti

IR GERISI DRASIAIS TŪKSTANČIAIS LIETUVIŲ

Praeitais metais už sovietinius šnipus iškeistas — išleistas į Vakarus ir dabar JAV gyvenęs disidentas Aleksandras Ginzburgas lankėsi Londone ir net turėjo pasikalbėjimą su Britanijos min. pirm. Thatcher. O „The Sunday Telegraph“ sausio 6 d. išsispausdino lordo N. Behell pasikalbėjimą su juo, pavadintą „Mano išpėjimas Vakarams“.

Pokalbį jis pradėjo technologijos tema. Sako, KGB mano pasikalbėjimus įrekorduodavo labai tobula volkiška mašina, kuri iš kambario langų stiklu virpėjimo atkuria žodžius. Tokių dalykų Sov. Sąjunga nepajėgia pagaminti. Iš viso ji neturi technologijos, tai perka iš Britų kompiuterius, kurie esą panaudojami ir kovos lėktuvams. Vakarų technologija pašinaudota ir Afganistaną puolant. Atrodo, kad Vakarai nesupranta net ir tai, kodėl Sov. Sąjunga vis stengiasi plėstis. Tai nieko bendra neturi su pasauline revoliucija ar senoviškai suprastuoju imperializmu. Taip vyksta, nes sovietinė santvarka negali išsilaikyti nesiplėsdama. Ji vis turi rodyti jėgą, kad galėtų išlaikyti totalitarinę santvarką. Tuo būdu ji puldama ginasi nuo savo žmonių, palaiko pašlijusį pasitikėjimą

Tačiau vis labiau stiprėja tautinis atgimimas, lėtas, bet neišvengiamas posūkis į minties ir nepriklausomos veiklos laisvę. Tą vyksmą galėtų pagreitinti Rusijos politinis pabudimas ir Vakarų reakcija į sovietinės vyriausybės agresyvią politiką. O Vakarai galėtų padėti penkiais būdais.

Pirma, boikotuoti olimpiadą, kuri yra šiuo atveju ne sportas, o politika, santvarkos reklama. Antra, Vakarų kraštų ambasados turėtų būti ne priedas prie Brežnevo įstaigos, o tikros misijos, kurios siekia ryšių su gyventojais. Trečia, Vakarai turėtų persvarstyti mokslo ir kultūros srityse. Vakariečiai juk paprastai studijuoja Sov. Sąjungoje rusų literatūrą, o sovietiniai studentai Vakaruose fiziką ir elektroniką. Taip Vakarai apgaudinėjami. Ketvirta, turėtų būti padidintos radijo transliacijos į Sov. Sąjungą — Laisvės radijas, Amerikos Balsas, Deutsche Welle, BBC. Reikia, kad transliacijos pasiektų ir už Uralo, kad joms būtų skiriama daugiau valandų ir transliuojama daugiau kalbų, ypač Pabaltijo kraštų kalbomis.

Penkta, Vakarai turėtų liautis pardavinėti technologiją, kuri panaudojama priešpaukai palaikyti ir naujiems kraštams užimti. Apskritai kiekviena prekybinė sutartis su sovietine vyriausybe turėtų būti susieta su tam tikromis sąlygomis dėl vidaus politikos Sov. Sąjungoje. Jei nesutiks, tada nebus prekiaujama.

Ką Sov. Sąjunga dabar puls? Ginzburgas spėja, kad ne Europą, bet ką nors Viduriniuose Rytuose, Afrikoje ar dar kur. Jeigu jų agresyvumui nebus padarytas galas, jie užpuls ir Baltuosius rūmus Vašingtone ir savo piliečiams sakys: „Jūs turite suprasti, kad mes turėjome pulti Baltuosius rūmus, norėdami apsiginti nuo jų.“ Ligi šiol Vakarai santykiavę su Sov. Sąjunga iš silpnumo ir klaidingo galvoji- mo pozicijų. Parafrazuojant Lenina, ryžtamasi parduoti Sov. Sąjungai virvę, kuria jie, galimas dalykas, pakars mus.

Papasakojęs apie savo tardymus, teismą ir kalinimus ir su tuo susijusias KGB provokacijas, Ginzburgas dar supažindino ir su Solženicyno šalpos fondo veikla. Iš jo šelpiami administracinių būdų ištremtieji ir kalinių šeimos. Jo lėšas sudaro Solženicyno paskirtasis honoraras už „Gulago sąlymą“ ir aukos. Dabar vis daugiau Sov. Sąjungos gyventojų išdrįsta aukoti.

Kalbėdamas apie disidentinę dvasią, jis ir šitaip pasakė:

„O žiūrėkite, kas praeitą rugpjūtį atsitiko Lietuvoje. Buvo 40 m. sukaktis Molotovo-Ribentropo susitarimo, pagal kurį Pabaltijo valstybės atsidūrė sovietinėje valdžioje. 40 ar 50 lietuvių grupė dėl to pasiuntė laišką Jungtinėms Tautoms, pasakui jis buvo paleistas į apyvarčią, ir per trumpo laiko jis turėjo jau 35.000 parašų. Nuostabu, kai pagalvoji, kad bet kuris ju gali netekti darbo vien už laiško siuntinėjimą. Bet jie jau nebesirūpina tuo.“

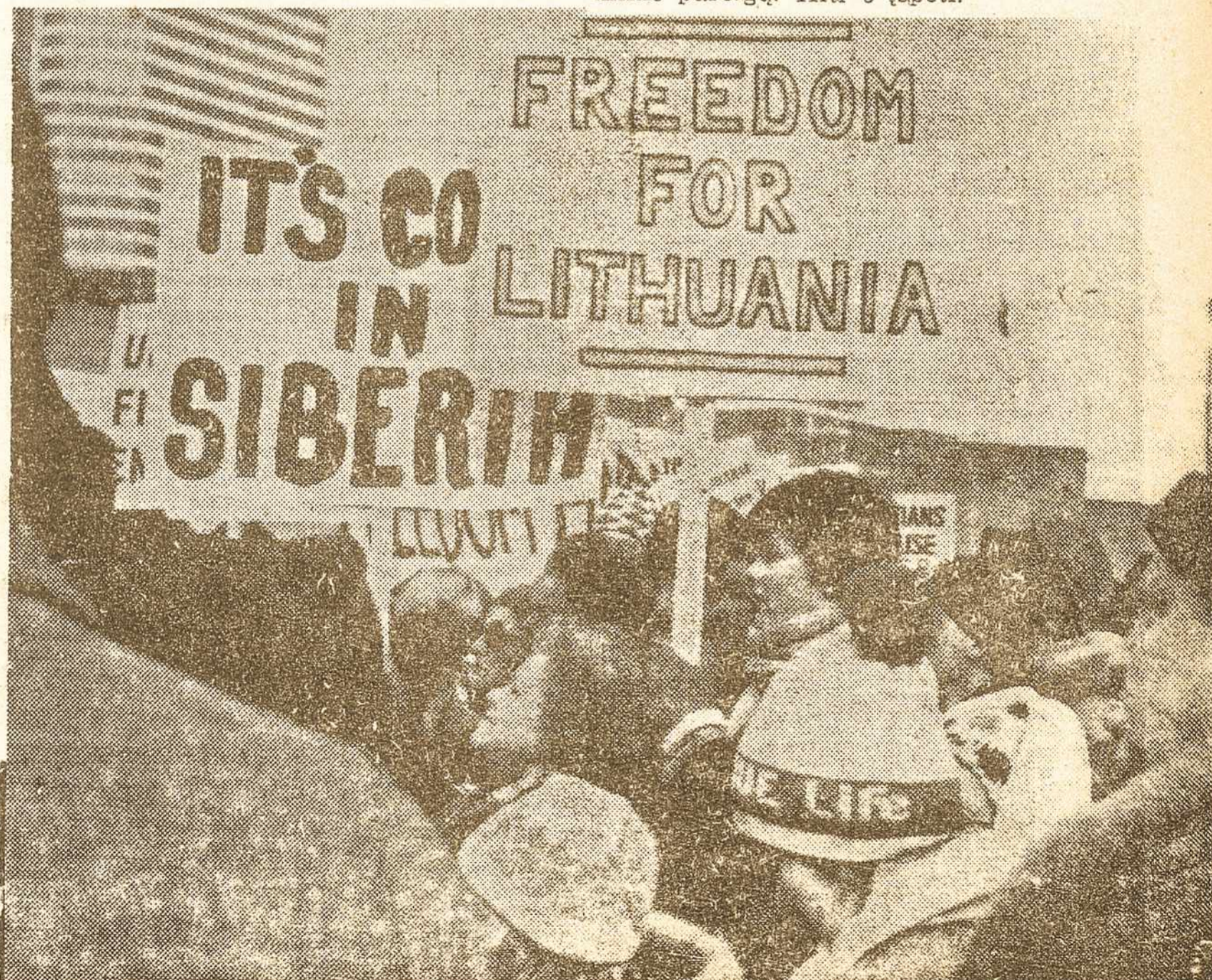
Taigi, sako, ne viskas dar prarasta. Pasipriešinimas vyksta. Bėda tik, kad kraštas didelis ir labai ligotas. Vyrauja masinis alkoholis, visiškai nenoras dirbti — savotiškas totalitarizmo ulceris.

ESTŲ STUDENTŲ LAIKRAŠTIS

Tartu (Estija) universiteto studentai 1978 m. rudenį buvo pradėję leisti neoficialų laikraštį Poolpaevaeth (Pusdienraštis). Jo buvo išleista 7 ar 8 numeriai.

Laikraštyje buvo rašoma apie religiją, pateikiama kultūrinių nuojėnų, supažindinama su išėivija, duodama literatūrinių kūrinių ir kt. Taip pat buvo pateiktas laikraščio adresas: studentų bendrabutis.

Tuo susidomėjo KGB ir pradėjo ieškoti laikraščio leidejų. Surado 4. Pakaltintas leidėnio redaktorium H. Jakkobson buvo pašalintas iš universiteto, iš komjaunimo ir Tartu jaunųjų rašytojų sąjungos pirmi- ninko pareigų. Kiti 3 išpėti.

Ryšium su sovietine Afganistano okupacija pavergtų tautų išėiviai Toronte 1980. II. 9 surengė plataus masto demonstraciją, kurioje gausiai dalyvavo ir lietuviai, priminę taipgi savo krašto okupaciją, pradėtą prieš 40 metų. Nuotraukoje dalis lietuvių su savo plakatais prie miesto rotušės.

Visame PASAULY

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

A.D.P.

CYRUS VANCE SVEIKINIMAS STASIUI BAČKIUI

Lietuvos Atstovas Vašingtone Stasys Bačkis gavo tokį vasario 11 d. rašytą JAV Valstybės sekretoriaus Cyrus Vance sveikinimą Lietuvos nepriklausomybės sukakties proga:

Lietuvos nepriklausomybės šešiasdešimt antrųjų metinių proga laikau sau garbę Jungtinių Valstybių vyriausybės ir tautos vardu pareikšti geriausius linkėjimus ir nuoširdžius sveikinimus tamstai lietuvių tautai.

Šia proga mes prisimename tą gilią pasididžiavimą, kurį lietuviai turi turtinam savo tautiniam palikimui. Amerikiečiai ypač su didele pagarba žiūri į tautinį sąmoningumą ir jų prisirišimą prie religinių ir žmogaus tesių, kas visur ypač būdinga lietuviams.

Nuoširdžiai

Cyrus Vance

MILICIJA SUMUŠĖ SACHAROVUS

Nuėjusius į milicijos būstinę aiškintis dėl juos aplankiusio svečio, abu Sacharovus pareigūnai apstumdė ir partrenkė ant žemės. Sacharovo žmonai dar užgavo akį.

Apie tą įvykį dr. Sacharovas telegrama informavo KGB viršininką Andropovą.

TRUDEAU GRĮŽO KANADOS VALDYTI

Devynetą mėnesių išvaldžiusi Kanada, Joe Clark vadovaujama konservatorių vyriausybė susilaukė nepasitikėjimo.

Dabar rinkimus vėl laimėjo liberalai ir jų vadas Pierre Trudeau buvo išrinktas ministru pirmininku.

EDWARD BABIUCH — LENKIJOS MINISTERIS PIRMININKAS

Naujuoju Lenkijos ministru pirmininku išrinktas Edward Babiuch, partijos vado Giereko „dešinioji ranka“.

GINKLAI AFGANISTANO SUKILĖLIAMS

JAV žvalgybos agentūra CIA (Central Intelligence Agency) jau nuo Kūčių dienos, kai sovietiniai daliniai pradėjo veržtis į Afganistaną, ėmusi tiekti sukilėliams ginklus. Gabenama esą per sieną iš Pakistano.

Šitaip vis labiau aprūpinami, sukilėliai pajėgia pakankamai stipriai priešintis Net ir sostinės Kabulo apylinkėse nuolat girdėti šaudantis.

Ginklai esą tiekiami rusiški, kurie pateko į amerikiečių rankas Vietnamo karo metu.

Bet sukilėlių atstovas, kuris nuvažiavo į JAV prašyti ginklų už 40 mil. dolerių, sako, kad Amerika jų kovą remianti tik žodžiais.

ARGENTINOJE

Hektoris Levanavičius.

100 procentinės susivienijimiečių šeimos narys, pasižymėjęs kultūrinėje tautinėje veikloje S. L. Arg. narių gretose. praėjo gruodžio 15 išrinktas S. L. Arg. pirmininku 1980/81 metų laikotarpiui. Naujam, svarbios lietuvių institucijos pirmininkui linkime sėkmės tautiniai kultūriniam darbe.

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA savo naują valdybą 1979 m. lapkričio 3 d. išrinko: pirm. Gracię Morkūnaite, vice-pirm. Tristaną Simanauską, sekr. Moniką Balčiūnaite, I izd. J. Urboną, II izd. Viktorą Cikotą, koordinatore Izoldą Simanauskaitę. Nariais liko M. Cikota, G. Czop, G. Daratėnas ir D. Urbonas. Revizijos komisijon išrinkti: V. Survilienė, L. Mičiūdas, dr. J. Simanauskas.

IMIGRANTŲ DIENA 1979 m. gruodžio 2 d. buvo paminėta Boko katalikų imigrantų centre, Buenos Aires mieste. Mišias su centro vadovu koncelebravo 15-kos tautybių kunigai. Lietuviams atstovavo kun. A. Lubickas. Kiekvienas jų skaitė maldas savo gimtąja kalba. Altorių supo visų tų tautų atstovai su savo vėliavomis. Ypač gražiai atrodė tautiniais drabužiais pasipuošęs „Inkaro“ ansamblis. Du jo nariai prie altoriaus atnešė Mišių auką. Po pamaldų salėje įvykusiame koncerte lietuviškų tautinių šokių programą atliko „Inkaras“.

Venecuela

VENECUELOS LIETUVIŲ KULTŪROS FONDAS, vadovaujamas pirm. J. Menkeliūno, šiemet išleis gausiai iliustruotą „Skautų metraštį“, atspindintį šios organizacijos lietuvišką veiklą šioje šalyje. Išleidimu rūpinasi specialus komitetas, kurio vadovas yra J. Menkeliūnas. Leidėjai kviečia talkon kitose valstybėse gyvenančius lietuvius skautus bei skaites, jų tėvelius ir rėmėjus. Visi prašomi iš anksto užsisakyti „Skautų metraštį“, atsiunčiant 10 JAV dolerių, kurie padengs ir metraščio pasiuntimo išlaidas. Čekiai rašomi VLK Fondo izd. Juliaus Vaisiūno vardu ir siunčiami šiuo adresu: J. Vaisiūnas, Qta Ali, Los Laureles, El Paraiso, Caracas 1021, Venezuela.

Seu tempo é valioso demais...

*para desperdiçá-lo com inquilinos, fiadores, contratos, informações, etc
Mas agora você vai ter tempo de sobra para os negócios
mais importantes e lucrativos; confiando a administração ou venda
dos seus imóveis aos nossos 20 anos de tradição.
representados por idoneidade e presteza.*

**Garantimos o pagamento do aluguel com ABSOLUTA PONTUALIDADE,
e a Assistência Jurídica é GRATUITA**

*E tem mais: você não precisa usar seu capital para reformar seu imóvel.
Nós financiamos a reforma necessária para locação do mesmo,
SEM NENHUM ACRÉSCIMO*

Venha tomar um café conosco e comprove.

ALUGADORA E IMOBILIÁRIA SANTO ANDRÉ S/C LTDA.

CRICI - 12592

ansa

R. Dona Gertrudes de Lima, 520
Tels: 449-4848 e 449-6464 — S. André

LIETUVIAI PASAULYJE

NUSIZUDĖ VLADAS ČESIŪNAS

Laikraščiai rašo, kad, per Vokietijos ambasadą Maskvoje gautomis patikimomis žiniomis, nusizudė Vladas Česiūnas.

KOSTO PALIKIMAS DRAUGAMS IR LIETUVISKOMS INSTITUCIJOMS

Kostas Pocius, miręs 1979 m. balandžio 2 d., paskutiniuoju metu gyvenęs Montone, Eccles, Manchester, testamentu paliko kai kuriems artimiesiems, bičiuliams ir globėjams po dalį savo sutaupų, bet taip pat šimtus svarų paskyrė ir lietuviškoms institucijoms — Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje, šv. Kazimiero kolegijai ir Saleziečiams Italijoje, Lietuvų Namų Bendrovei, Lietuvių Skautų Sąjungos

Anglijos rajonui ir Britanijos Lietuvių Katalikų Bendruomenei.

Šis sąmoningas ir stipriai tautiškai nusiteikęs lietuvis yra gimęs 1909.II.12 Kretingoje. Savo krašte vertėsi daržininko-sodininko amatu. O po karo įsikūręs Anglijoje (į ją atvyko 1947.VII.20), dirbo žemės ūkio darbus pietinėje krašto srityje, Cornwall-Truro rajone.

Sugebėjo greit apsiprasti ir nusipirkti savo ūkį. Esą spėliojimų, kad Pocius ūkiui pinkti pinigų sudarę, laimėdami kažkokią sumą futbolo varžybų loterijoje. Tačiau tai ne esminis dalykas. Svarbiausia, kad Pocius turėjo ūkį, kuriame augino daržoves sau ir parduoti. Deja, jiems greit paaiškėjo, kad ūkis neduoda pelno. Tai pardavė jį ir persikėlė į Montoną. Dirbo netolimoje L. Gardner & Sons Ltd. plieno firmoje Patricrofte.

Pagyvenę čia pas draugus, nusipirko Montone sau namus ir pamažu sulaukė pensijos amžiaus. Gero, ramaus būdo žmogus, turėjo draugų, pavyzdžiingai sugyveno su kaimynais. Mėgo lietuvišką spaudą, ypač tokią, kuri originali. O kai 1979. III. 1 mirė žmona, vienišas likęs, sveikatai blogėjant, nebepajėgė apsižiūrėti — kaimynai iki mirties jam talkino: E. Stanionienė kasdien aprūpindavo šiltu maistu — pietumis, J. Makarevičius kiekvieną rytą virė jam arbatą. Užtat jis ir testamente neužmiršo tų savo globėjų ir dar kitų bičiulių ir prel. V. Kamaičio, o taip pat, kaip sakėme, ir lietuviškų institucijų.

KUN. P. DAUKNYS — TEOLOGIJOS DOKTORANTAS

Britanijos lietuviams gerai pažįstamas kun. Pranas Dauknys jau seniai yra Australijos savaitraščio „Tėviškės Aidų“ vyr. redaktorius.

Šalia to tiesioginio darbo, pasirodo, Melbourno universitete jis atlikinėjo teologijos srities tyrimąjį darbą. Tas darbas ir jo anksčiau išieiti mokslai jam buvo prilyginti magistro laipsniui ir leista ruošti doktoratą. Daktaro disertacijos tema patvirtinta šio kolia: „Komunizmo persekiojamoji religija Lietuvoje: mokslinis tyrimas Lietuvos Katalikų Bažnyčios jos heroinėje kovoje dėl religijos laisvės ir jos išlikimo“.

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tlek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.
SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

Vincas Kulišius

LIETUVIO IŠEJUSIO I TREMTI

*Palikdamas gimtąjį sodžiu,
Su duonos juodu kašneliu
Išsinešiau nuostabų grožį
Beržynų ir pievų žaliu.*

*Išsinešiau svaigų kvapą
Sakuotos pušaitės augliu
Ir gaudų šnerėjimą lapu
Šalikelės liepų kupliu.*

*Išsinešiau rytmečio tylą,
Gurgenimą upės skubios,
Ir gaudesį mėlyno šilo,
Ir skonį avietės saldžios.*

*Išsinešiau aš dar ir kraują
Artojo tiesaus ir darbštaus
Ir motinos ašarą sraują
Lyg šiltą lašelį lietaus.*

*Sutilpo, man viskas sutilpo
Krepšely su duona greta,
Ir rankos nė kiek nesilpo,
Ir rodės lengva man našta.*

*Senai nebėra to krepšelio.
O tai, ką iš ryto anksti
Išsinešiau tasyk į kelią,
Lig šiol tebesaugau širdy.*

ŠYPSENOS

Informacija

— Atleiskite, kreipiasi svirduliuodamas žmogus į policininką ar negalėtumėte pasakyti man, kur aš dabar esu?

— Oksfordo ir Regento gatvių susikryžyje.

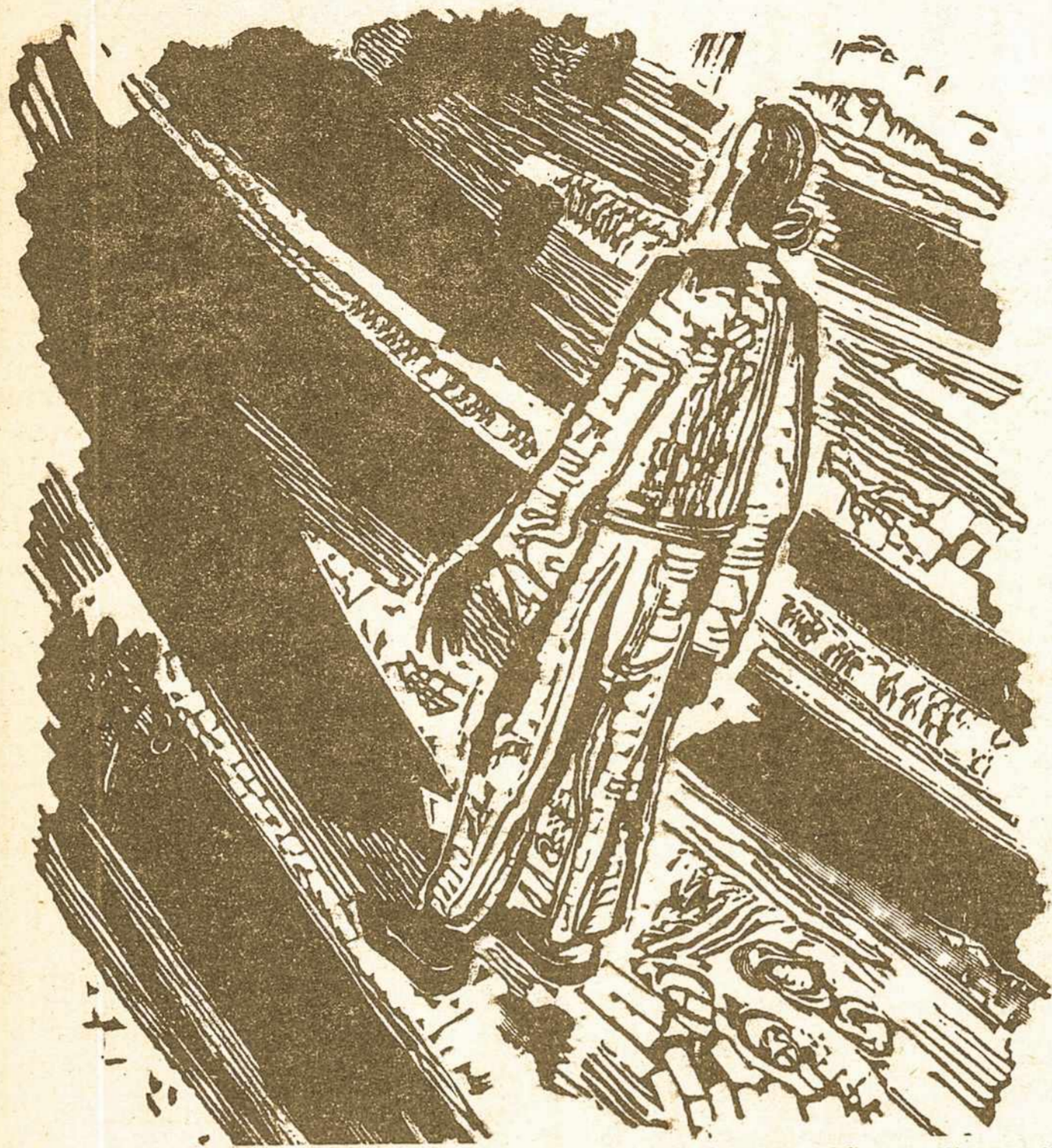
— Man taip smulkiai nereikia, aš tik norėčiau žinoti, kokiame mieste dabar esu?..

Ar ir šitie spaudžia?

Moteris batų parduotuvėje prisimieruoja daugybę batų. Ji vienkartinai renka pagal savo numerį, ir visiškai sako, spaudžia. Pagaliau ji apsiauna išnešiuotus savo batus, su kuriais atėjo į parduotuvę, ir vis dėlto susiraukia.

— Ką? Ir šitie spaudžia?! — sako pardavėjas. — Juk su jais atėjote į parduotuvę!

GAVĖNIOS RIMTIS

Telesforo Valiaus iliustracija

KIEKVIENAS LITURGINIS laikotarpis turi savo prasmę ir tikslą, kurio siekdami suartėjame su Kristumi ir vienas su kitu. Gavėnios metu Bažnyčia pataria mums iš naujo permąstyti ir pergyventi Kristaus kančią, Jo mirtį ir prisikėlimą iš numirusiųjų. Ji moko mus mirti nuodėmei ir keltis su Kristumi naujam gyvenimui.

Gavėnios tikslas yra gražus ir kilnus, jo verta siekti. Tik mus dažnai atbaido priemonės tam tikslui įgyvendinti, būtent, atgaila, susivaldymas.

Pirmaisiais krikščionybės amžiais gavėnia buvo nuodėmių atleidimo laikotarpis. Ji buvo skiriama paruošti katakumenus krikštui, o viešuosius nusidėjėlius atgailai. Katakumenai norėjo tapti Bažnyčios nariais. Bažnyčia juos mokė tikėjimo tiesų. Atgailos veiksmis jie stengėsi įprasminti savo kelionę į tiesą, laisvę ir šventumą. Nusidėjėliai atgailos darbais ruošėsi atgauti krikšto nekaltumą, išgryninti savo širdį nuo pasaulio tuštybių.

Jų atgaila būdavo ilga ir sunki. Prieš Velykas, Didįjį Ketvirtadienį, jie susitaikydavo su Dievu ir Bažnyčia atgailos sakramente.

Mūsų kasdieniniai skausmai, nusiminimai, apsvylimai, pasninkas ir panašūs atgailos darbai neprilygsta savo griežtumu praėjusių šimtmečių baiminančioms atgailoms. Bet visuomet prisiminkime, jog mūsų atgailą, kaip ir kitus veiksmus, įprasmina Išganytojo malonė, kuri vienintelė padaro juos prasmingus bei vertingus Dievo akivaizdoje. Todėl mūsų atgailos veiksmas, nors ir mažiausi, turi kilti iš didelės meilės Dievui ir mūsų Išganytojui Jėzui Kristui. Mes atgailaujame, nes esame nusidėjė-

liai. Bet Dievo meilė visuomet yra atgailojančio krikščionio varomoji jėga.

Ši mėnesį popiežius ragina mus pasimelsti, kad tikintieji persiimtų liturgine gavėnios dvasia. Tai yra kvietimas sekti Kristų ir Bažnyčią. Kristus ruošėsi savo apaštalavimui, pasninkaudamas ir melddamasis 40 dienų ir naktų. Bažnyčia seka Išganytojo pavyzdį, įsteigdama gavėnių laiką atgailai ir malonėms.

Bažnyčią sudaro nariai, pilni žmogiškų silpnybių ir nuodėmingų palinkimų. Psninkas ir atgaila yra būdas atsilyginti už savo nuodėmes, atgauti malones ir net dalyvauti pasaulio išganyme bei jo veido atnaujinime. Ypatingai šiandien ši atsinaujinimo ir atnaujinimo dvasia yra reikšminga. Šv. Tėvas ir Visuotinis Susirinkimas kviečia visus krikščionis ištikimai atspindėti Evangelijos mokymą savyje ir taip parodyti pasauliui gražų Bažnyčios veidą, kuris rodytų žmonijai kelią į vienybę, meilę, sugyvenimą.

Gediminas Kijauskas, S.

NEIŠIŠTAS ŠV. RAŠTAS LAUKIA MECENATO

1979 m. gruodžio 3 d. sulaukio 20 m., kai mirė šv. Rašto vertėjas, pirmasis laisvosios Lietuvos arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas.

Pasirodė, Romos vienos spaustuvės sandėlyje jau ilgas laikas gulė 5.000 atspausdintų Naujojo Testamento egzempliorių. Jie tebelaukia mecenato, kuris padengtų įrišimo ir kitas išlaidas.

Mons. Kl. Razminas „Tėviškės Žiburiuose“ rašo, kad jų išleidimas būtų prasmingas pagėrimas arkv. J. Skvirecko.

• **Neturėkime dvejopos sąžinės: vienos katalikiškos asmens gyvenime, antros pagoniškos visuomeniuose ir valstybiniuose reikaluose. Skaudu žiūrėti, kaip kartais tėvynės vaikai stoja vienas prieš kitą.**

VYSK. K. PALTAROKAS

ALIANČA IMŪVEIS

yra visuomet pasiruošusi patarnauti lietuviškajai kolonijai nekilnojamo turto — nuomos — pardavimo — dokumentų legalizacijos ir kituose administracijos reikaluose.

Av. Zelina, 500 — Tel. 272.86.21 — Vila Zelina

Kultūrinė Kronika

NEITIKĖTINA KNYGA

Jos vardas: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis"; autorius — Paulius Kušneris. Paėmus į rankas ir pažvelgus į antraštinio puslapio antrą pusę, sunku tikėti akimis. Kaip galėjo atsitikti, kad laisvojo pasaulio lietuviai išvertė ir išleido komunistų mokslininko parašytą ir Maskvoje Sovietų Akademijos leistą knygą?!

Tiktai ją bevartant ir, pagaliau, atidžiau beskaitant, paaiškėja, kad ši knyga yra sunkiai tikėtina sovietinės sistemos klaida, ir kad, ją išleisdami, komunistai padarė neatitaisomą žalą savo pačių planams. Kaip, greičiausia teisingai, 161 puslapyje pastebi dr. Domentais; vietovardžiai — mas Micuta, sovietus 1950-1951 metais nugąsdino sen. Roberto Tafto politinė programą, kandidatuojuant Amerikos prezidentus. Atrodė, kad jam laimėjus rinkimus, Amerikos politika kovą už rusų pavergtų tautų nepriklausomybę, panai- kinant visus komunistams pataikaujančius, Jaltoje ir susitarimus. Nenorėdami, kad tokiu atveju Rytprūsiai būtų gražinti vokiečiams, sovietai nusprendė daryti viską, kad įrodžius jog jie priklauso lietuviams ir įsakė savo mokslininkams skubiai paruošti rimtą veikalą šia tema. Tik knygai pasirodžius, jie galutinai įsitikino, kad Eisenhoweris Tafto ir savo paties programos nevykdys. Knyga buvo tuč tuojau išimta iš apyvartos ir sunaikinta — bet jų nelaimėi vienas jos egzempliorius pasiekė laisvąjį pasaulį.

Knygos originalas turėjo du tikslus. Pirmoji jos dalis pristato etninių teritorijų tyrinėjimo mokslinę metodiką: t. y. kaip tiksliai nustatyti, kuriai tautai kuris nors žemės paviršiaus

plotas priklauso ar priklausė — ir kaip pagal tai išvesti įvairias tautas skiriančias ribas. Mokslinis ir objektyvus atsakymas gali labai daug padėti sprendžiant nuolatinius tautų tarpusavio ginčus, vieni kitų kaltinimus bei niekinimus; dažnai ir neužbaigiamus karus. Nors autorius yra vadinamas pasauliniu kultūros materialinių aparaiškų kartografavimo specialistu, bet "materialinės vertybės" jam apima ir tautos kalbą, meną, papročius; kiek visa tai galima atpažinti, pradedant seniausiom archeologinėm iškasenom, pirmaisiais istoriniais dokumentais; vietovardžiai — vandenvardžiais — ir baigiant paskutinių šimtmečių statistikomis, žemėlapiams ir objektyviomis tendencingomis daugybės mokslininkų išvadomis. Ir nors autorius savo mintyse yra nekarta "dialektinio materializmo" varžomas, jis nekintant gali neiškelti ir labai didę pataikaujančius, Jaltoje ir susitarimus. Nenorėdami, kad tokiu atveju Rytprūsiai būtų gražinti vokiečiams, sovietai nusprendė daryti viską, kad įrodžius jog jie priklauso lietuviams ir įsakė savo mokslininkams skubiai paruošti rimtą veikalą šia tema. Tik knygai pasirodžius, jie galutinai įsitikino, kad Eisenhoweris Tafto ir savo paties programos nevykdys. Knyga buvo tuč tuojau išimta iš apyvartos ir sunaikinta — bet jų nelaimėi vienas jos egzempliorius pasiekė laisvąjį pasaulį.

Antroji knygos dalis šia mokslinę metodiką praktiškai pritaiko sovietų 1945 metais okupuotai Rytprusių daliai, kuri buvo pavadinta "Kaliningrado sritimi" ir prie grynai rusiškos Leningrado apskrities. Nenuostabu, kad dėl šios dalies, knyga sovietams tuoj pat pasidarė be galo nemaloni: autorius neginčijamai įrodo, kad ne tik "Kaliningrado sritis" buvo nuo amžių lietuvių apgyventa, bet kad ir visi Rytprūsiai yra ne slavų ar germanų, bet baltų teritorija.

Lietuviškasis vertimas kaip tik ir apima šią antrą dalį. Čia visos Rytprusių, ar tiksliau: Pietryčių Pabaltijo, "materialinės vertybės" yra peržvelgiamos nuo

priešistorinių laikų iki vokiečių riterių įsibrovimo; nuo prūsų sunaikinimo iki kovų su lietuvių tautiniu judėjimu XIX šimtmečiu bei nacionalsocialistinio laikotarpio. Su pajuoka iškeliami eilės vokiečių "mokslininkų" klastojimų pavyzdžiai; su pasipiktinimu aprašomos jų pareigūnų, dvasiškių, mokytojų brutaliuos nutautinimo pastangos. Nors, savaime aišku, autorius nei vienu žodžiu neužsimena apie sovietų 1945 metais vykdytas žudynes ir krašto kultūros naikinimą, bet jis neturi nei mažiašios abejonės, kad jei ne šimtmetinis vokiškasis genocidas, "Kaliningrado sritis" (ir greičiausia didžioji visų buvusių Rytprusių dalis) šiandieną būtų Lietuva.

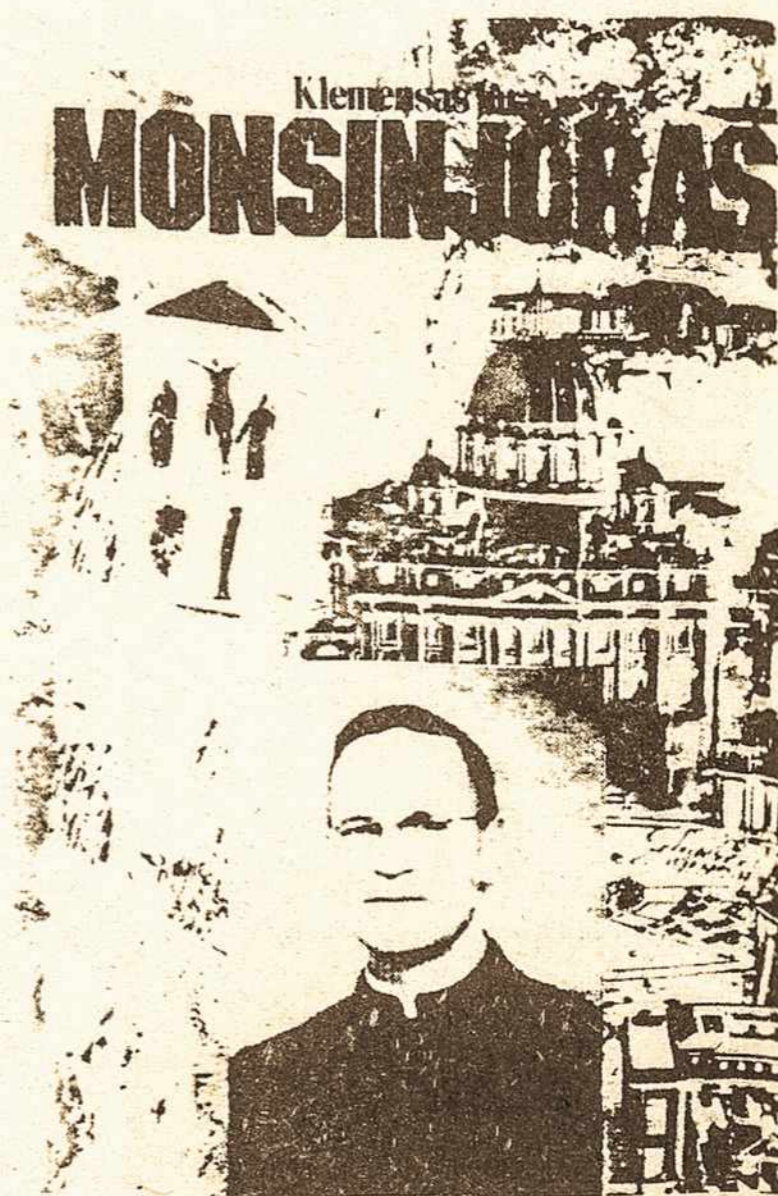
Kadangi istorija dar nesibaigė, sunku pasakyti kas Pietryčių pabaltijys bus ateity. Tai priklausys ir nuo šios knygos bei jos skaitytojų. Nors, nebūdama romanas bet studija, ji nėra lengvai skaitoma, bet ją baigęs nevienas jaus pasi-

tenkinimą galėjęs susipažinti su, dažnai mūsų gana paviršutiniai liečiamų, problemų giliu, moksliniu sprendimo būdu. Ji be abejo paskatins ir nevieną mūsų mokslininkų dar geresnėms, tiek pietvakarinės Lietuvos tiek ir visų kitų jos sienų, studijoms.

Knyga labai švariai atspausdinta, skoningai įrįšta; su netoli šimto nuotraukų, piešinių, kartogramų bei žemėlapių: su Sauliaus Girniaus 15 puslapių angliška santrauka ir dr. J. Puzino, P. Joniko, J. Gimbuto, J. Peteraičio, D. Micutos, J. Dainausko pastabomis. Kaina tik 10 dolerių. Žvelgiant į visus vertėjui (A. Tenisonui), bendradarbiams ir rėmėjams duodamus kreditus ir žinant ilgą jos paruošimo bei pasirodymo istoriją, per daug kukliai minimas jos pagrindinis organizatorius mišku inž. Vincas Žemaitis, be kurio šios knygos šiandieną tikrai neturėtume.

(kv)

DIRVA

Knygą galima gauti ML redakcijoje.
Kaina Cr\$ 500,00.

KRISTIJONAS DONELAITIS METAI

Ant žiemos smarkums su šalčiais vėl pasibaidė,
 Ir ilgų nakčių tamsybės jau nusitrumpin,
 Vei, saulelė, tik žiūrėk, atkopardama greitai,
 Brinkina jau laukus ir žolę ragina keltis;
 Vei! ne daugio reiks, tuo vėl kvietkas pasidare
 Uostysim ir garbinsim pavasarį marga.
 Bet ir jūs, darbai, mus vėl užniksite dovyt,
 Kad turėsime su vargais į baudžiavą trauktis.
 Ak! kiek triūso reiks, ik į skūnes sugabensim,
 Kas ant aukšto dar ar klėtyj guli be diego,
 Ir kiek dar palūkėt reikės, iki šiupinį virsim.

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TOLIMIEJI KVADRATAI

PABAIGA

(Tesinys iš praeito numerio)

Aš ant lango viršaus užmetu lentą. Tie žiopliai puola kažkodėl tik vieną angą. Ir tai laimė. Žiūriu, kad Paulauskas prie angos, o Lionginas šalia manęs. Aš, kai patraukiu su dalba per tuos kaišiojamus peilius, jie nusvyra žemyn, bet, nēklek nelaukus, ir vėl kyščioja. Staiga jie tais iešmais nubraukia lentą, ir aš skubiai lenkiuosi ją pakelti ir vėl užmesti.

Ir štai, tuo momentu, tik plūmpt, stiklinis indas su verdančiais kopūstais skrenda į viršų. Paskui žmogus daug ko negalėjai suprasti, tokio greitumo judesiuose, orientavimosi. Nesuprantu ir to, kaip spėjau prasilenkti, nusukti šalin veidą, ir dubenys nepataikė į akis. O tik užpylė karšto viralo ant peties, nusvilindamas per drabužius, ir nusirito per dieną, kaip nesprogsi bomba.

Ir staiga atsiminiau ir sakau Lionginui:

— Prisimeni, kaip krante galvojom apie granatas?

— Suprantu, — taria kapitonas, ir lemtingu balsu sako jiems apačioje.

— Klausykit, jūs galit matyti iš mūsų žygio, kad mes su savo gyvybėmis nesiskaitome. Ar jūs manote, kad jus, priešus, vertinsime labiau, negu save? Jeigu per kelias sekundes nenurimsite, — jis kalba lėtai ir grasančiai, — mes trenksime porą granatų.

— Broleli, tu mano, — galvoju, jeigu nežinočiau, kad mes tik turim plikas saujas, tučtuojau patikėčiau, taip tikrai kalba Lionginas.

O tuo tarpu mūsų laivas jau trečią kartą apsisuka aplink save. Šokstu prie Paulausko ir sakau:

— Marš prie vairo. Ir suk ant 280 laipsnių.

Vaikinas dumia, kaip ant spyruoklių. Aš žiūriu, ką darys jie ir ką mes darysim. Aprimo jie ten, patikėjo ir išsigando.

Po kiek laiko jie vėl atsiliepia. Ir dabar jų balsai tokie atslūgę, prisikalbinėja, kaip kalbėdami apie žvejone, sako geruoju:

— Mes su jumis nekovoju. Bet jūs, nebūkit kalės vaikai, neuždusinkit mūsų.

— Duokit oro, — niūriai sako Miša, o mechanikas šaukia:

— Alioška (taip jie vadino kapitoną, neįstardami jo tikro vardo), durak, ką tu užvirei, juk žinai, kad kuro neužteks.

— Mūsų reikalas, — nukerta kapitonas. Mes žinome, kad užteks, — ir jis griežtai, kaip komanda, prideda:

— Tupėkite sau ramiai ir nesikiškite su savo patarimais!

Aš pridodu:

— Jei ko norėsite — pasakykite. O kvėpuoti turite kuo, nenusilpsite!

Mes kalbame visa tai per langą. Tikrai, jiems oro pakaks, stiklą jau nėra, bet jis pridengtas lenta, ir mes matome, kas apačioje dedasi. Be to, apačioje veikia du ventilatoriai.

Matau, kaip mechaniko padėjėjas, pasilipęs ant suolo, vienas pavargęs, suprakaitavęs. Iki varvėjimo nuo kovos, ir bliarna man:

— Juozai, velniau, žiūrėk, kaip aš atrodau — prakeiktas tu!

— Kas tave prašė taip plėšytis, — juokiuosi, — žiūrėk, grožiui pakenks, mergos neis šokti su tavim Klaipėdoje.

Jis nulipa nuo suolo, ir iš apačios graso kumščiu. Juoktis dar nebūtų laikas, bet negaliu susilafkyti.

— Ar reikia ko nors? — sakau. Ir iš vidaus piktai atšauna:

— Nieko mums nereikia!

Jie mus mato, todėl angą pridengiu brezentu. Dabar ten apačioje jie negali matyti, ar juos nuolatos sango prie langų, ar ne. Lionginas nuėina prie vairo. Paulauskas neša sargybą.

Po kiek laiko iš apačios graudžia:

— Pesus, ar atiduosite mums?

— Jūs vistiek niekur nenuplauksite, — šaukia kitas, ir keikiasi savo gimtosios kalbos grožybėmis, o paskui vėl ramiau:

— Ar imsite laivo dokumentus?

Pasitariam su Lionginu, ir jis atgabena jų pasus. Mat, plaukiant pro kontrolės punktą kapitonas turi pristatyti visų dokumentus tikrinti, ir jie taip pasilieka iki kelionės galo jo kabinoje.

— Atiduosim, — sakau, — sovietų piliečių pasais joks žmogus nenori pasaulyje rodytis. Ir jūsų laivą atiduosime, nereikia mums!

— Vistiek jus sargybiniai pagaus! — murma ten, bet mes ramiai kalbame:

— Pagaus-nepagaus, ne jums rūpintis! — Paskum dar pagądinu: — Nenorėkit, kad pagautų, tada visi drauge išlėksime į orą.

Prastumiu lentą nuo lango ir noriu atiduoti dokumentus. Žiūriu, ten jau elgiasi tarybiškai su mano nuosavybe. Šaša naršo ten mano likusius daiktus. Nekas ir liko: trys kepurės, batai, bet iš jo veido išraškos matau, kad tie daiktai truputį jį džiugina. Pamatęs, kad žiūriu, lyg susigėsta — jis jau buvo užsimovęs mano margą kepurę — ir dabar tarytum juokauja:

— Juozai, smotri, kakoj ja Juozas!

— Neblogai atrodai, — sakau, — galėsi pasigirti, kad Švedijoje pirktas.

Atiduodu pasus Mišai. Jis išskirsto kuriam kuris priklauso. Kiekvienas duria nosį, skaito, tikrina, ar neapgavome.

Praeina keliofika minučių. Tylu, ramu, rodos, viskas taip paprasta, plaukiam sau normaliai. Tai nuo valandėlės poilsio truputį atslūgo nervai. Per tą laiką, kol vyko tos kovos, nebuvo kada, matyti, nei laiko net galvoti. Dabar kažkaip keista, manau, ar tai jau tikrai, tikrai artėjame į laisvę. Ir paskui taip suskaudo širdį. Pagalvojau apie namus, apie brangius pasilikusius, apie visus mūsų krašte. Kas jiems duos laivą laisvėn plaukti? Ir staiga net krūptelėjau. Rodos, buvau pamiršęs, koks ten pavojingas krovinyš apačioje:

— Šviesos mums duokite! — šaukia jie.

(bus daugiau)

TARPOORGANIZACINIS ANSAMBLIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Vykdomojo Vice-Pirmininko, sociologo Vaclovo Kleizos ir ponios Astos, S. Pauly, atsilankymas – buvo didžios prasmės įvykis, mus išjudinęs ir nareigojęs.

Vaclovas ir Asta – tai tautiškos, talentingos, simpatiškos, jaunatviškos asmenybės.

Vaclovas ir Astutė – abu jaunučiai paliko Lietuvą tais lemtingais 1944-tais metais.

Pergyvenę tremties sunkumus Vokietijoje, o vėliau JAV – bėse, jiedu sukūrė idealią lietuvišką šeimą, o dabar, jau išauginę savitą atžalyną, reiškiasi – abu kartu – plačioje tautinėje tarpkontinentinėje veikloje.

1980 m. vasario 23 dieną, šeštadienio popietėje, Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko svarbus mūsų Kolonijos Tarporganizacinis Ansamblis, su 14 organizacijų atstovais. Faktinai yra kiek daugiau tu veiklių ar kiek apsnūdusių organizacijų.)

Brazilijos Bendruomenės Pirmas, p. Jonas Tatarūnas, pasveikinęs mielus svečius ir PLB – nės atstovus, padėjo p. Vytautui Kamantui ir Valdybai už jų atsiuntimą pas mus, pakvietė p. Vaclovą oficialiam pranešimui.

Savo ruoštu, Vykdomasis PLB – nės Vice-pirmininkas p. Vaclovas Kleiza perdavė PLB – nės Pirmininko ir Valdybos sveikinimus bei linkėjimus visiems Brazilijos lietuviams, ypač tiems, kurie ryškiau reiškiasi tautinėje veikloje.

Kaip iškalbus sociologas, p. Vaclovas ilgai nekalbėjo, bet daug ką naujo, įdomaus ir svarbaus S. Paulo tautinių-religinių organizacijų atstovams pasakė.

Pirmoj vietoj buvo primintas "Lietuvių Chartos" 30 – metis.

"Lietuvių Charta" buvo VLIKO paskelbta 1949 metais.

Pati dabartinė PLB – nės jungia 15 – kos skirtingų kraštų Lietuvius – Europoje, Australijoje ir abiejose Amerikose.

PLB – nės Centro Valdyba susideda iš 11 narių, kurių penki gimę jau išėivijoje.

PLB – nės šakota veikla skirstoma į kultūrinę – švietimo – politinę – sporto ir jaunimo veiklos skyrius.

Kultūrinėms iniciatyvoms vadovauja Dr. Kriaučeliūnas. Kultūros Komiteto – Komisijos patvarkymu ir parama pastaruoju laiku lankosi JAV – bėse ir Kanadoje Argentinos – "Žibutės" ir Uru – guajaus – "Ažuolynas".

Be to, tikimasi atsiųsti Pietų Amerikon Clevelando Mergaičių Chora, galimai jau netolimo birželio metu.

PLB – nės Švietimo Komisijai vadovauja Brazilijos lietuviams labai mielas

Kun. Antanas Saulaitis. Kun. Antanas ryžtasi vėl kada nors mus aplankyti.

MŪSŲ ŽINIOS

Vytas Tumas rodo IV Įmigrantų Olimpiados diplomą svečiui iš JAV – bių Vaclovui Kleizai

Nuotr. P. Rukšio

Šiuo tarpu jis siūnia nuoširdžius sveikinimus visiems.

"Pasaulio Lietuvis" išėina 3000 – ėiais egzempliorių. Atrodo, kad didžioji S. Paulo ir Brazilijos lietuvių kolonija neturėtų pasitenkinti vos 52 "PL" skaitytojais.

Sportas gyvas.

PL Jaunimo Sąjungos Kongresai sėkmingi.

Visuomeniniams Reikalams Komisija, neseniai įsteigta, praveda areštųjų laisvinimo akciją.

Tarp paskutiniųjų suimtujų yra prof. Vytautas Skuodys.

1980 m. birželio mėn. sueina 40 metų nuo Lietuvos okupacijos. Ta tema planuojami įvairūs leidiniai.

JAV – bėse veikliausiai reiškiasi Vidurinės Kartos – vyrai ir moterys. O kaip Brazilijoje?

TOLIMESNĖ VEIKLA

1980 m. liepos mėn., vėl bus, Chicagoje, "Tautinių šokių šventė". Pramatomas virš 2000 šokėjų ir apie 15 – 16 tūkstančių žiūrovų. Dalyvaus ir Brazilijos "Nemunas".

Be to, svarbu, kad dabar, bent kartą į mėnesį, kas nors iš Lietuvos atstovų lankosi Baltuosiuose Rūmuose, Washingtone.

1981 metais bus "Lietuvių Mokslininkų Simpoziumas".

Laukiama dalyvių ir iš Brazilijos.

1983 metais vyks "Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos", kartu ir Dainų ir Šokių Šventės bei Sporto Olimpiada.

Nuoseklus pranešimo gale, buvo įteiktos "dvi premijos".

Tai "Švietimo Komisijos" ir jos pirmo – ko kun. Antano Saulaičio – Brazilijos lietuvių žurnalistinės – kultūrinės veiklos įvertinimas.

50 dol. gavo Ateitininkų ir Jaunimo Sąjungos korespondentė – d – rė dantistė p – lė Sandra Saldytė.

100 dol. premija – per kun. P. Urbaitį – gavo "ML" redakcija ir sunkiai besiverčianti – administracija. "ML" įpareigota daugiau panaudoti "PL" – 15 kraštų žinias.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Sekantis pusvalandis buvo pašvestas pasiaiškinimams, klausimams ir atsakymams.

Buvo pabrėžtas reikalas pakelti BLB – nės narių skaičių, ir tuo pačiu – "Pasaulio Lietuvio" skaitytojų skaičių.

52 "PL" skaitytojai – Kultūringiems Brazilijos lietuviams – tikrai per mažą.

Išnešta mintis – BLB – nės "Bendro Fondo" reikalas. Išsitarė apie, nuo seniau, turimų, Lietuvos tautinių turtų sujungimą ir padidinimą.

"PL" dėkingas ypač p. inž. A. D. Petraičiui už dažnas žinias – žinutes iš lietuviškos veiklos Brazilijoje.

Būtina daugiau kalbėti ir rašyti – įvairiom kalbom – apie mūsų didvyrius ir kankinius.

Kun. Klebono Juozo Šeškevičiaus pasiūla ką nors ryžtingiau daryti Kronikų leidime, portugalų kalba. Pasiūlymas buvo visų įvertintas, bet pilnesnis to reikalo svarstymas turėtų būti atskirai organizuotas.

Tam reikalui kviestinas ypač "Literatūros Būrelis" ir kiti gabesni kalbos žinovai, vertėjai – tarp kurių diplomuota vertėja p – lė Rymantė Steponaitytė ir jos brolis Arūnas.

"Jei visko negalima – tai nieko nedarykime" – buvo pasitarimų rezoliucijų įgyvendinimui "Dėdės Juozo" įspėjimas.

Paskutinis buvo paties p. J. Tatarūno, BLB – nės pirmo – ko pakartotas atšaukimas į Organizacijas ir pavienius asmenis: – gausiau įsirašyti į BLB – nę ir skaityti "Pasaulio Lietuvį".

Per pusantros valandos užsitęsęs posėdis reikalavo atgaivos. Ir štai – pačios BLB – nės potvarkiu – viskas užsibaigė skoningu kokteiliu.

Reikia dėkoti sumanioms šeiminiškėms – p. Vėrai Tatarūnienei, p. Angeliškai Trūbienei ir p. Onai Masienei – už tiek įdėtos širdies ir darbo to puikaus priėmimo paruošime, o visiems – visados paslaugiams – Petru ir Onai Šimoniams už garbingų svečių nakvydinimą ir visą vaišingumą.

KPU

MŪSŲ ŽINIOS

LITERATŪROS BŪRELIO
SUSIRINKIMAS

Su šiais metais BL Bendruomenės literatūros ratelis įžengia į 10-tuosius savo veiklos metus. Tai jau 91-asis susitikimas tarp lietuviško žodžio ir rašto mėgėjų.

Pirmasis šių metų susirinkimas, įvykęs s.m. 23 dieną, turėjo malonią staigmeną. Tai brangūs svečiai iš JAV valstybių: PLB vice-pirm. V. Kleiza su ponia Asta.

Susirinkimo metu buvo perskaityti laišakai, gauti iš rašytojo Juozo Paukštelio, kurio romanas "Kaimynai" paskutiniu metu buvo susuktas į filmą televizijai ir buvo rodomas Lietuvoje. Taip pat per rašytoją Haliną Mošinskiene gautas kitas laiškas iš Romualdo Neimanto, kuris domisi rytų kultūra, Lietuvos ryšiais su rytais. Šia tema inž. Alg. Mošinskis davė įdomų pranešimą apie lietuvius ir jų veiklą tiek Lietuvoje, kaip ir užsienyje. Pasirodo, kad yra daug galimybių rasti įdomios istorinės medžiagos apie Lietuvos praeitį artimuosiuose rytuose. Seniau turėta gana daug santykių su rytais, bet šie šaltiniai tikrai svarbios istorinės vertės dėl ivairių priežasčių buvo mažai panaudoti.

Iš dviejų laiškų dar sužinota, kad Lietuvoje labai susidomėta su Brazilijoje išleista knyga apie Čiurlionį.

Kokiu būdu galima įsigyti lietuviškų knygų? Šis reikalas buvo vėl perkabtas, persvarstytas. Numatyta susitarti su pagrindinėmis lietuviškų knygų leidyklomis JAV valstybėse ir Anglijoje. Tam sutiko patarpininkauti kunigai saleziečiai. Susirinkime dalyvavęs kun. Petras Urbaitis kontaktuos tas leidyklas, o gautas knygas vėliau išplatinos literatūros būrelio nariai. Tas jau buvo daroma anksčiau ir knygų rinka buvo gerokai sustiprėjusi. Pasikeitus šv. Kazimiero parapijos vadovybei, tas reikalas buvo kiek sustojęs. Atskirai kiekvienam užsisakyti spaudą iš užsienio yra tam tikrų technišku sunkumų. Darant didesniu kiekiu tai palengvėja ir susimažina bereikalingos išlaidos.

Numatyta ir toliau leisti "Mūsų Lietuva em portuguez" puslapį. Jam medžiagą – vertimus paruos Rymantė Stepnaitytė. Lietuvių kalbos kurso puslapį toliau praves Alf. D. Petraitis.

Padėka A+A

MONIKAI KLEIZIENEI
mirus

L.K.B.-nes Chorui, Vyru Brolijai, Maldos Apaštalavimo Moterims, Moteru Draugijai, giminėms, draugams, pažįstamiems ir visiems dalyvavusiems laidotuvėse bei 7-os dienos Mišiose širdingai dėkojame.

Jonas Bagdžius ir šeima

Svečias iš JAV, Vaclovas Kleiza, turėjo pokalbį su Literatūros Ratelio nariais. Štai to pokalbio ištraukos:

Petraitis:

– Kokie pirmieji įspūdžiai?

Kleiza:

– "Čia pabuvus jau keturias dienas įspūdžiai yra labai ir labai malonūs. Reikia pripažinti, kad Brazilijos lietuvių jaunimas yra turbūt pats lietuviškiausias Pietų Amerikoje. Susitikime su S. Paulo ateitininkais mane nustebino jų lietuvių kalbos žinojimas, lietuviškų dainų pažinimas ir noras jas dainuoti."

Petraitis: "Jūsų lankymas Pietų Amerikoje turi, be abejo, tam tikrą misiją – užduotį. Jau turėjote progos pasikalbėti su S. Paulo lietuviais, dar tarsite žodį Vasario 16 – tos minėjime. Ar būtų įmanoma santrauktinai pasakyti čia, tai kas būtų esminio Brazilijos lietuviams. Kas čia mums būtų svarbiausia šiuo metu, žiūrėti iš PLB taško. Sakym, kokia būtų pagrindinė instrukcija mums?"

Kleiza: "Instrukcijas duoti yra visuomet labai lengva, tačiau daug sunkiau yra jas vykdyti. Man atrodo, kad turbūt vienas iš pagrindinių uždavinių ne vien tik tai S. Paulo lietuviams, bet ir visai Pietų Amerikai yra atradimas būdų ir priemonių išlaikyti savo jaunimą lietuvišku."

Tą sakau todėl, kadangi man yra susidarius įspūdis, jog visuose tuose trijuose kraštuose jaunimo tokio, kuris tikrai norėtų būti lietuviškas yra nemažai. Susidaro tačiau kartais įspūdis, kad jie iš vyresniųjų turi per mažai paramos. O kas tie

vyresnieji? Tai ne mūsų organizacijos kurios man atrodo, kad savo darbą ir funkcijas atlieka gana gerai, nekalbu apie mūsų bažnyčias, bet kalbu apie pačius tėvus. Atrodo, kad jeigu patys tėvai parodytų daugiau susidomėjimo lietuviškais klausimais, lietuviška veikla, tai tas jaunimas ir pats daugiau įsijungtų. Dažniausia tačiau mūsų problema yra ne pačiame jaunime, o jų tėvuose, kurie tame veikime trūksta arba iš viso nemato jame prasmės.

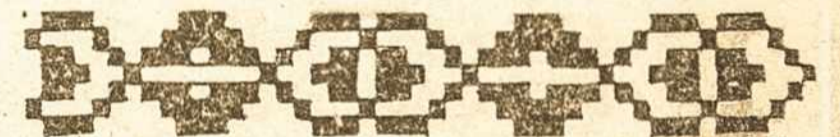
Jeigu pažiūrėsime į praėjusius jaunimo kongresus, pamatysime, kad jaunimas ten su entuziazmu ruošėsi, su entuziazmu juose dalyvavo ir su entuziazmu norėjo grįžęs dirbti. Tačiau kuomet patys tėvai nerodė tam daug entuziazmo, tai ir jaunimo tas užsidegimas dažnai užgesdavo.

Todėl jeigu būtų galima ko nors prašyti, tai reikėtų prašyti tiktai tėvų, kad sie atkreiptų didesnę dėmesį į savo vaikus ir į jų norą išlikti lietuviams."

Susirinkimo pabaigoje dar buvo svarstyta vertimų į portugalų kalbą klausimas. Žodynų reikalu pasisakė Rymantė Stepnaitytė. Projektuota kokiu nors būdu užpildyti spragą trūkstamos medžiagos apie Lietuvą Brazilijoje.

Sekantis susirinkimas numatytas kovo 29 prof. Rimgaudo Jūraičio namuose Campinas mieste.

Alf. D. Petraitis.

A+A

ONAI ŽALTAUSKAITEI - VASILIAUSKIENEI

mirus

dukrai OLGAI, sūnums Juozui ir Leonui su šeimoms reiškiamė gilią ušuojautą ir kartu liūdime.

Galvão ir Joteikų šeimos

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENIORS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria - das 8:00 is 12 h.

das 14:00 is 18:00

Fone: 265-7590

Rua Quartim Barbosa, 6

R. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937

Horário das 9:00 is 11:00 e das 14:00 is 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 is 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

MŪSŲ ŽINIO

RIŽTA KUN. PRANAS GAVĖNAS

Praleides Italijoje beveik šešis mėnesius su įvairiais reikalais, Šv. Kazimiero parapijos klebonas atskrenda namo — į São Paulo antradienį, kovo 11 dieną. Viracopos aerouostą jo vyks pasitikti kun. P. Rukšys ir keli parapiečiai.

Tikimės kad kun. Gavėnas nepaigailės papasakoti daug gražių dalykų iš savo kelionės. Tam reikėtų surasti gerą progą.

18180

ROSANA JURČIUKONYTĖ šiemet įstojo į Ribeirão Preto USP universitetą. Rosana, kuri yra aktyvi skautė ir VOLUNGĖS choro dainininkė, bei tautinių šokių grupės RŪTELĖ šokėja, studijuos farmakologiją ir biochemiją.

Arėjo Vitkausko WORLD-WIDE NEWS BUREAU skiria metinę \$1.000 premiją už knygą angliškai apie Lietuvos okupaciją 1940 metais ir partizanų kovas prieš ją. Reikalingas įrodymas gauto honoraro.

WORLD-WIDE NEWS BUREAU
AREJAS VITKAUSKAS, Editor and Manager
309 Varick Street
Jersey City, N.J. 07302

PASIŠOKIMAS GAVĖNIOJ? ?

Vasario Šešioliktosios minėjimo metu viena tautinių šokių grupės "Nemuno" šokėja pakvietė (per garsiakalbį) visus susirinkusius į pasišokimą (baile) š. m. kovo mėn. 15 d. t.y. gavėnioje.

Tas faktas nepatiko ne vien man. Po minėjimo girdėjom daugelį tautiečių apie tai kalbant. Visi piktinasi, kritiko ir smerkė nemuniečių norą nepaisyti mūsų katalikiškos tautos per šimtmečius susiformavusių papročių. Juk gavėnia — tai rimties, atgailos ir dvasinio pakilimo laikotarpis.

Sutinku, kad jaunimui pasilinksinti reikia, bet kodėl būtinai gavėnioje? Ar negalima atidėti? Juk, apart gavėnios metuose turime dar 45 savaites.

Kaip žinome, "Nemuno" grupėje yra ir visai nelietuviškos kilmės jaunuolių, kurie nepažįsta ir nesupranta mūsų tautos papročių ir tradicijų. Gal but jie karnavalo proga ir pakišo tą mintį: organizuoti tuojau, t.y. gavėnioj viešius šokius mūsų jaunimui.

Tačiau lietuviai tėvai turi savo vaikams paaiškinti, kad tai nesiderina su mūsų tautos papročiais. Juoba, kad Tėvynėje jaunimas nori išlikti prie tautos tradicijų, prie religijos ir už tai yra persekiojamas ir baudžiamas — pv. jei devi ant kaklo mažą kryželį, jei dalyvauja Velykų procesijoje ir pan. Tuo tarpu čia, laisvėje jaunimui "svyla padai" pasišokti šį kartą gavėnioje, o kitą kartą — gal... Vėlinių vakarą ar Didįjį Penktadienį....

Tikiuosi, kad S.Paulo visuomenė, o ypatingai jaunimo lietuviai tėvai į šį reikalą atitinkamai reaguos.

Aleksas Vinkšnaitis

Petras Perkumas LIETU.

VIU DOMUKAS SAVIO. Tai biografijs jauno lietuvio saleziecio, anksti mirusio ir garsėjancio savo įventumu. Jos autorius — Petruko mokytojas kun. dr. Iginio Muraro, sulietuvintojas ir redaktorius — kun. Petras Urbaitis. Lietuvy saliezicly leidyrys, Sao Paulo, Brazilija, 1979 m. 284 psl. Leidyrys labai gausiai iliustruotas, spausdintas Romos salezieciy spaustuveje. Kaina 300,00 Cr.

"MŪSŲ LIETUVOS" REDAKCIJOJ

CURSO DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP.

FESTEJE COM VODKA

SPUTNIK®

BUSKAYA
OSOBAYA
VODKA

Elaborada por Industria de Bebidas SPUTNIK de Viktor Prokocovitsch
Rua Clemente Ferreira, 142 - São Paulo - SP
Reg. M.A. nº 351.000.321 - Reg. P.A.V.S. nº 462-R
C.G.C.M.F. nº 43.870.591/001 - Industria Brasileira

100% CEREAL

PEDIDOS PELO FONE: 266-4680

Padėka

ata. MONIKAI KLEIZIENEI
mirus

klebonui kun. Juozui Šeškevičiui, tėvams saleziečiams, Choristams, Vyru Brolijos nariams, Maldos Apaštalavimui, Moterų Draugijai draugams, pažįstamiems ir visiems mus užjaučiams bei dalyvavusiems laidotuvėse širdingai dėkojame.

Dukterys Marija, Marcelina,
Konstanca ir Monika su šeimoms

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

PRANEŠIMAI

SANTOS IR SÃO VICENTE

Lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami dalyvauti metiniam pasiruošime Velykoms. Lietuviškos pamaldos bus Santos Embaré, Seselių Vincentiečių koplyčioje, ketvirtą Gavėnios sekmadienį, kovo 16 d. 10 val.

Gavėnia yra ypatingas rimties ir dvasinio pakilimo laikas.

Vakariniai lietuvių kalbos kursai pradės šių metų I-ą pusmetį kovo pradžioje. Jus gali lankyti tiktai lietuviškai kalbantieji mokiniai, nes tai nėra pradinis kalbos kursas. Šiais metais šalia gramatikos ir sintaksės, bus susipažinta su pagrindiniais lietuvių rašytojais.

Kursų kalendorius:

kovo mėn. 6, 13, 20, ir 27
balandžio m. 3, 10, 17, ir 24
gegužės m. 8, 15, 22, ir 29
birželio m. 5, 12, 19, ir 26.

Laikas: ketvirtadieniais nuo 20 iki 22 val.

Vieta: Rua Nova York, 28 apto. 32, Sumaré - São Paulo.

Informacija: tel. 65-3286 /Alfonas D.Petraitis/.

Vadovėlis: Elvyros Narutienės "Lietuvių kalbos pratimai". Literatūros ištraukos išdalintos laike pamokų.

Alf. D. Petraitis.

L.K. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIŲ DĖMESIUI

Kovo mėnesio 30 diena/Verbų Sekmadienį/ 16 val., Jaunimo namuose, šaukiamas metinis narių susirinkimas.

PROGRAMOJE: Praėjusių metų veiklos apžvalga, izdo apyskaita, einamieji reikalai.

Kunigas Juozas Šeškevičius Bendruomenės pirmininkas

ATNAUJINTAS BOKŠTO KRYŽIUS

Praetais metais ant V.Zelinos bažnyčios nukritęs balionas sugadino ir sudegino šviesų kryžių esantį bažnyčios bokštą. Dabar kryžius buvo atnaujintas ir vėl puošia bažnyčią. Atnaujinimo išlaidas Cr\$6.000,00 kruzeirų apmokėjo Lietuvių Katalikų Draugija. Už paramą bažnyčiai klebonas ir parapijiečiai katalikams moterims nuoširdžiai dėkoja.

OSVALDUI VILARES BARBARO mirus

sūnums Luiz Henrikui ir Klaudijui, briliams ir kitoms giminėms reiš—
kijame gilia užuojauta ir kartu su jais liūdime.

Matelionių šeima

TARPOORGANIZACINĖ LIETUVIŠKOJI LABDARYBĖ

S.Paulo didmiesty gyvena, atrodo, nemažiau 25.000 mūsų tautiečių

Tokiame skaičiuje, suprantama, atsiranda tokių ar kitokių visuomeninių problemų. bėdų, reikalų.

Šv. Kazimiero asmeninės parapijos "Ladaros Ratelis", Moókoje ir tolimesniuose rajonuose daro ką gali, su visos kolonijos organizacijų ir labdarinių pavienių asmenų talka, kad ištiesus brolišką ranką reikalingiausiems pagalbos.

Kolonija yra plati ir reikalai kažkaip didėja.

Kaip štai :

- 1) Šiuo laikotarpiu buvo surasta gatvėje nakvojanti ir atatinamoji įstaigoje priglausta ir gydoma Elzbieta Elza N.N...
- 2) Lietuviukas 15-metis Jonukas N.N. prašosi pagalbos taip, kad pasiruoštų gyvenimui ir nenueitų su "trombadinha"
- 3) Lietuvaitė N.N., gal kada buvusi gera žmonelė, nebenori priimti į savo namus grįžtančio iš ligoninės savo vyrelį, nes jis jai yra ekonominė našta...
- 4) Yra lietuvių vargdienių ir ligonių ir su nupjauta koja ir su abiem kojom, bet gyvenančių blogiau, negu blogiausioje faveloje.

Šiuo atsišaukimėliu nesinori drumsti ramybės nei Organizacijoms, nei pasiturintiems pavieniams.

Galų gale, kaip sakoma, "Kiekvienas tesirūpina pats savimi, o Dievas — visais... Kiekvienas tegyveną savo paties gyvenimą".

Tokie posakiai gal kam lyg ir nuramina neįjautrią sąžinę, tačiau jokios — nei medžiaginės, nei moralinės problemos neišsprendžia. Žaizdos šaukiasi gydomos, ir ne vien gražiais žodžiais.

"ML" tilpęs skelbimėlis ieškantis judomos kėdės p. Paulinai Sukaravičienei neliko be atgarsio. Kun. Juozas Šeškevičius buvo "Apvaizdos žmogus" tame reikale.

A. A. TĖVO JONO BRUŽIKO 7-tųjų mirties metinių MIŠIOS bus atlaikytos sekmadienį, kovo 16 d. 8,00 val. ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KOPLYČIOJE.

Parapijos Maldos Apaštalavimo moterys kviečia visus dalyvauti.

Tikimės "ML" pasitarnaus ir šiam atsišaukimui.

Rašyti ar telefonuoti, ar bet kokią dovaną tiesiog atnešti prašoma į Šv. Kazimiero parapijos būstinę:

Rua Juatindiba 28 (20)
Pque da Moóca — S.Paulo S'P
Tel.: 273-0338

—KPU

PADĖKA

Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybė, Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos leidėja, širdingai dėkoja p. Antanui Rudžiui už 500,00 Cr. auka kronikoms leisti portugalų kalba.

• TIKRAS KŪREJAS savo jėgų svorį jaučia savyje ir dėl to kūrybiškas yra net toli nuo savųjų. Jam Lietuva yra ten, kur jis pats yra.
J. ERETAS

ŠV. JUOZAPO ŠVENTĖS PROGA

Lietuvių Katalikų Sv. Juozapo Bendruomenė

Kovo mėnesio 16 diena, 12 vallanda (tuoj po sumos)

rengia

TRADICINIUS

PIE TUS

JAUNIMO NAMUOSE

Prašome pakvietimus pasiimti klebonijose iki kovo 14 dienos.

Į NAMUS PAKVIETIMAI NEBUS NEŠIOJAMI

Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba